

1997. ÉVI JELENTÉSE

P Á L Y Á Z A T

a Mecsek Egyesület által a VERTIKOR RT anyagi támogatására
történt kirásra 1998 évre.

A MKCS munkaterv 198-ra.

A kiírásban szereplő feltételeknek maradék nélkül eleget tettünk. A mellékelt évi jelentésünk az előző évi pályázat során kapott pénz tételes elszámolásával annak mellékleteként szerepel. Az 1998-as évre tervezett kutatási napok dátumát alább közöljük. E szerint 36 nap időtartam alatt 3 esetben tervezünk kutató tábort. A DDNPI-felé beadott kutatási engedély kérelmünkben kiemelten a Spirál-viznyelő-barlang és annak környéke /Büdöskut-Szárazkut/ szerepel. További engedély kérelmünk még két Ny-Mecseki terület kutatását célozza. Mindössze 3 napos táborral a Melegmányi Vizfolyásos-barlang ismert végpontját lezáró szifon továbbkutatást kívánjuk megkísérelni agregátorral működtetett szivattyu segítségével. A másik érdekesnek ígérkező komplex geológiai barlang feltérési tervünk a tekeresi-barlangok Kovácsszénája külterületén 7 napos táborra vonatkozik. Itt a helyi szakemberek -főleg a Mecsek Egyesület tagjai- kapnak irányító, kutatásvezetői feladatokat a segéd tudományok képviselőjében. Ehhez Kárpáti Gábor és Gábor Olivér régészek megígért segítségén kívül még számos egyéb szakterület kutatójával tárgyalunk a tevőleges részvétel ügyében. Természetesen a ME. társ kutató csoportjainak segítségére is számítunk, továbbá a legújabb mecseki csoport a JPTE megígért részvételére Konrád Gyula és Dezső József vezetésével.

Kutatási naptárunk;

Január 24

Február 14

Március 7,28

Április 11,18

Május / 1-2-3 a Vulkánszpeleológiai Kollektiva jakabhegyi táborában részvétel./ 8-9-10 Melegmányi tábor

Junius /5-6-7 Aggtelek tura Vukov P.szervezésével./ 20,21

Julius 11, 20-21-22-23-24-25-26 Spirál kutatótábor

Augusztus 1,22,23

Szeptember 12, 24-25-26-27-28-29-30 Kovácsszénájai tábor

Október 3,24

November 14

December 5,31

A fenti program megvalósításának tételes anyagi elemzésétől az előző évi tapasztalatunk alapján eltekintünk.

Pécs 1998 febr.24.

R. e.
Kéki Antal kutatásvezető, Rónaki László cs.v.

A Mecseki Karsztkutató Csoport 1997 évi jelentése

Készítette: Rónaki László

A Duna-Dráva Nemzeti Park igazgatóság által kiadott 15-8/97 sz. kutatási engedélyben meghatározott területen /Büdöskut-Szárazkut/ folytattunk barlang feltárásokat. A kutatási terv-naptárunkban 34 dátum szerepelt, melyek közül néhányat megváltoztattunk és az év folyamán újabb időpontokkal 40-re bővítettük a kutatási napok számát.

Örvendetes tényként nyugtáztuk a kutatást segítő pályázati pénzt a VERTIKOR-tól Kis Péter vezérigazgató ur jóvoltából és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium-tól, megköszönve még dr. Szili Katalin államtitkár és dr. Nádor András közbejárását. Köszönettel tartozunk külföldön élő tagtársunknak Mátéfi Lászlónak, valamint a bányakábel kölcsönzéséért Csicsók István és Lipp József, illetve a geodéziai segítségért Berényi Gábor mérnök uraknak, továbbá a DDNPI igazgatójának dr. Iványi Ildikónak sokrétű egyéb segítségéért.

A végzett munka áttekintése

Az előző évben feltárt Spirál-viznyelő-barlang tervezett további feltáró és térképező munkáját az esős időszak árviz veszélye akadályozta. Így a kutató tábor ideje alatt is csak e barlang körzetében lehetett feltáró munkát végezni. A térképező munka mellett a Spirál-viznyelő bejáratí kutgyűrűinek betonozását befejeztük és a Hilti munkákhoz a kábel beépítését a telefon vonal kiépítésével elkészítettük.

Büdöskut-Szárazkut térségében további 8 ponton végeztünk munkát összesen 69 folyóméter feltárással.

Az MKBT Országos Barlangnap /-ok/ során bemutatott "Spirál" Nagy-szakadék-ának biztonságos bejárását kötélhágcsó és mászókötel beépítésével tettük lehetővé. E rendezvényre sikerült megjelentetni a MKCS Jubileumi Évkönyvét a Mecsek Egyesület és a DDNPI kiadásában. Ebben a csoport 25 éves működését dokumentáló évi jelentések mellett a legújabb kutatásokról beszámoló előadás /Barlangkutatók Szakmai Találkozója '96/ anyaga, könyvismertetések, MKBT Ter. Szervezetének története, valamint a Dél-Dunántul két évszázadát tematikus szakterületekként ismertető kutatástörténet bőséges annotált irodalomjegyzékkel van közreadva.

Kutatási területünkön kívül Kovácsszénája környékén végeztünk barlang kataszterezést 5 objektumnál.

Megbízásos munka keretében a Villányi hegység 1978-ban általunk készített kataszterének reambulálása során 50 db. "Barlang nyilvántartólap" kitöltésére került sor.

Terepi kiegészítő munkaként kábel szállításban négy alkalommal 3-4 fő tevékenykedett. Ezen felül szervező, beszerző, valamint utazással /pl. választmányi ülések/ járó elfoglaltságaink is voltak.

Az irodalmi tevékenység tagságunkból egy személyre korlátozódott, míg a terepi munkákban a csoport 20 fős létszámából 17-en vettek részt.

A munkák eredményeinek részletezése

A Spirál-viznyelő-barlang kutatására fordított 10 nap alig járt eredménnyel. A patakos ág szál kőben elszűkülő végpontjának kézi erővel megkísérelt bontása vízben fekvve, felülről permetező és csorgó víz aktív gumiruha nélkül csak néhány centiméteres előrejutással járt.

E munkában fellépő megterhelést kevesen bírják elviselni és az árvíz veszély is korlátozta lehetőségeinket.

A munkahely feletti "Nagy felszakadás" kb. 15 m-ig bemászott litoklázisának továbbkutatásához gyakorlott kutatók /Nyerges M.-Elekes B. jó segítségét kértük, akik Bp-ről négyen leutazva máj. 10-én próbálkoztak -sajnos eredmény nélkül- a továbbjutással.

A barlang térképének elkészítése a "Verecke folyosó" -ban elhelyezendő fix pontokig jutott.

A barlangban a kábelezés és a bejárat véglegesítése megtörtént. Ezen kívül a "Szakadék"-ban a biztonságos közlekedéshez nittelt mászó köteleket és drótkötél hágcsót építettünk be.

A Büdöskuti-viznyelő újra kibontásával 8 m-ig jutottunk kb 3,5 m²-es szelvénnel. Az év során jelentős számú esős nap árvizei vonultak le a patak mederben, mely itt általában száraz. Így többször megfigyelhetők a feltelt nyelén tulfolyó patakok. Nyelőképességét percenként 1500 literre becsültük.

A Szárazkúti-viznyelő újra bontásával 20 m mélységig jutottunk. A több tagból álló akna cseppkövekben gazdag és szép korrodált felületekkel díszített. Bontásra érdemes a több ezer l/p-es nyelő-képességgel bíró járat. A tőle Ny-ra mellette lévő Iker-nyelő 4,4 m-ében már csak szűk -neheten bontható- szálkőben folytatódó járat is reményteljes a ledobott kő hangjából ítélve. / 6" vízagos /

A Terrárium-viznyelő /inaktív/ újrabontása 1 m²-es szelvénnel 3,5 m mélységig jutott el júniusban, amikor tőle K-re 6m-re a nagy esőtől eddig lefolyó patak új viznyelőben keresett magának utat. /~~XXXX~~/ Ezt Akvárium-viznyelőnek kereszteltük.

Az Akvárium-viznyelő /időszakos/ megnyílt járatát 2 m²-es szelvénnel bontva 12 m mélységig jutottunk. Itt földtani érdekességre leltünk. Ugyanis 9 m-nél az erdei út alá vezető járat újabb rányelőjében kéregcseppkő és borsókő mellett nagy tömegű bitumenes lemezes szerkezetű igen finomszemű homokos agyagmárga palás kőzetét bontottuk. A minta feltárását a MÁFI Pollenlaboratóriumában végezték, majd Komlón Szekszáriné Sütőné Szentai Mária biológiai mikroszkóppal vizsgálta. Ennek részletes leírásából az utolsó bekezdés szó szerinti idézete: "Végül ezt a mintát miocén korunk tartom, mely az alsó pannóniai kornál nem fiatalabb, de nincs kizárva, hogy idősebb is lehet. A dinoflagellata faj csak hasonló, de nem azonos az alsó pannóniai fajokkal. További studiumok szükségesek."

Mivel a környezetidegen kőzet tömege túl nagy, ezért további vizsgálatát tervezzük. Együttal megköszönjük Sütőnének az eddig végzett önzetlen vizsgálatait.

Horgász-barlag /inaktív viznyelő/ elnevezéssel kezdtük bontani a műút mellett 6 m távolságban a nagy esők után berogyott alakzatot. Az uttól DNy-ra annak szintjétől 0,8 m-el lejjebb kibontott bejárati nyílás vékony tájaj alatt D-i dőlésű mészkőben folytatódik. Az 1,5 m es szelvénnel 11 m-ig jutottunk.

A Hátas-nyelő egy kis töbör alján nyílt lyuk megbontásával indult. A gerinc jellegű háton lévő erdei kocsiut vízvezető csorgóját átlépő árvízi hozam utat tört a korábban víznyelőként közelmúltban nem aktív töbör felé. A jelek szerint 1000 l/p körüli hozam különösebb visszaduzzadás nélkül elnyelődött. A beszűkülő járatig 2 m²-es szelvénnel 3 m-ig, végül 10 m mélységig jutottunk.

A Kis Fényi-nyelő-nek elnevezett friss beszakadás megbontása 0,5 m² szelvénnel 4,5 m mélységig történt.

A kutatási területünkön kívül végzett munkák eredményinek részletezése

A Kovácsszénája község polgármesterének megkeresésére a felhagyott kőbánya rekultivációja miatt a bányafalon megnyílt barlangocskáról adtunk szakvéleményt. Ez a Kovácsszénajai-kőfülke torton mészkőben a fal síkjában 1,5 m magas 4,0 m széles, szintesen 2,5 m mélyen benyúló üreg. /ld. mellékelt rajz./

A közelben található tekeresi barlangok /ld. Rónaki L: Mecseki karszt II. rész. 1980 I. kötet p. 45-47 + 3 rajz ; Tekeresi Füstös-lik, Füstös-lik melletti kőfülke, Bányatetői Rókalyuk-barlang, Füstös-kőfülke és tőle Ny-ra 10 m-re "Huzatos-lyuk"/ felkeresésével azokat 1:5000 méretarányu térképre vittük. E barlangok újbóli bejárása során további metszeteket készítettünk egyéb hiánypótlással. /A Rókalyuk-bg bejáratában kialakult kőfülke felmérése és az első É-i lejtős terem metszeti rajzának elkészítése./ A Huzatos-lyuk a vízmosás szakadékában eltömődött, de ettől 2 m-re a szakadék Ny-i ¹ falában talpközben ujabb szűk lyuk nyílt, mely 3 m-nél távolabb vezet. Innen K-re 50 m-re ujabb fehér falu kis kőfülkét találtunk 3 m széles 1 m mélyen üregelődve.

A Villányi hegységi barlangok újbóli bejárását, fotózását és kiegészítő méréseit végeztük. Ennek során az újabb eredményekről adunk számot, melyek kiegészítik az 1978 dec.-i dátumozásu Rónaki L: A Villányi hegységi karszt II. rész A Villányi-hegység és környékének szpeleológiai viszonyi /p. 1-85 + 26 rajz./ anyagát.

A templomhegyi kőfejtő /Villány/ barlangmaradványai a kataszterünkben korábban a 4141-13 számot kapta. Most ezeket bemérve térképen rögzítettük és a 25 helyen észlelt lefejtett barlang üregekre utaló nyomokról részletes leírást készítettünk.

A villányi Borpince-barlangja /4141-14/ a technológiai kénezés hatására a korábbi hófehér színét elvesztette. A falain dúsz cseppkőfolyások, kalcit kéreg, borsókövek és a kirablás nyomait viselő sztalagtitok csomkjai sötétbarna színezetűek. Különösen feltűnő a bejárat közelében magasba vezető kürtő fekete elszíneződése. Ezzel szemben a barlang D-i végéből felvezető É-ra forduló igen szűk járatba 7 m távolságban megmaradt a falfelületet borító képződmények eredeti világos színe.

A nagyharsányi /Szársomlyó/ kőbányában 1996-ban a robbantáskor megnyílt u.n. Nagyharsányi-Kristály-barlang -nak a 4141-15 kataszteri sorszámot adtuk.

A Nagyharsányi-hegycsucs-barlangjában /4141-09/ a K-i és D-i oldalon a szikla törmelék elmozgatásával az üreg folytatásába kb. 8 méterre sikerült eljutni.

A Beremendi kőbányában az Ördöglyuk /4143-01/ megsemmisült a legutóbbi évek bányaművelése során. Helyén Ø 5 m-es sziklákkal kitöltött süppedék látható.

E kőfejtőben a korábban kataszterezett bejárható barlangok közül a fejtéssel megsemmisült a Nagy-vizes barlang /4143-03/ a Vizes-üreg /4143-04/, a 116-os szinti Barlang-üreg /4143-06/, a 143-as szinten "részben lefejtett aknabarlang" /4143-09/, Hasadéklarlang-fal maradványok /4143-11/, az 1980-ban a 143-as szinten megnyílt kürtő /4143-13/, a 119-es szánt fölött megnyílt üreg /4143-14/, a robbantással megnyílt Zsomboly /4143-15/

Ezek közül az 1980-ban feltárult barlangok / 13 és 14 sz. / részletes kataszteri leírása rajzokkal a MKCS 1980 évi jelentésében megtalálható. Ugyan így a 15.sz. ismertetése az 1981-es évi jelentésben van.

- A Beremendi Kőbányában végzett bejárásainkon észlelt újabb objektumok és bg.maradványok felsorolása és kataszteri számozása;
- 4143-16/a Bg.maradvány roncs a Kristály-bg pillérének DNY-i sarkán.
- 17 Vörös agyag lelőhely /nagy méretű üregkitöltés/
 - 17/a Gömbfülke roncs megsemmisült bg.maradvány csontbreccsa lelőhely.A hidroglóbusztól K-re a loo-as szinten.
 - 17/b Előzőtől DNY-ra 50 m-re Gömbfülke-roncs
 - 18 A lefejtett hajdani Cukker-bányától DK-re 400 m-re lévő Régi-bánya Ny-i "cirkusz"-ának csak a K-i falmaradványi láthatók a legújabb leművelés után.A régi két bányaudvart elválasztó tarély szerű maradványon Dezső József hívta fel figyelmünket a bezalt szerű -még vizsgálatot igénylő- vulkánikus kőzettelérle.Ettől É-ra a fal K-i oldalán lerobbantott barlang maradványait irtuk le kis üregekkel, kalcittömbök és telérek, valamint a felületeken cseppkő lefolyások - cseppkő maradványok és borsóköves felületekkel.
 - 18/a Előzőtől K-re 50 m-re az 1980-as bányatérképen egy barlang jelet láthatunk, melynek helyét nem találtuk. Lehet hogy csak a Régi-bánya lőszerraktáraként kihajtott mesterséges bányüreg volt ?
 - 19 A Régi-kisebb-bányában a DNY-i fal karélyban fent barlang maradványra utaló kalcitos-cseppkőfolyásos rész látható.
 - 20 A Régi-nagyobb-bánya DNY-i részén az újabb művelésnél elhagyott fal szakaszon barlangra utaló maradványok vannak.
 - 21 A loo-as szinten a D-i karélyban Aragonitos üreg, kalcitos hasadéka dúsan díszített képződményekkel, álló és függő cseppkövekkel méteres nagyságig. Bejárható kb 4 m távolságig.
 - 22 Paxitos lyuk a 116-os szinten ez évben nyílott kb 5 m magasán a Kristály-bg pillérének közelében.A lefelé mélyülő járatot a JPTE Barlangkutató Egyesülete /Dezső J./ kívánja kutatni.
 - 23 A loo-as szinten ez évben letermelt Zsomboly-maradvány.
 - 24 1997-es loo-as szintű Barlang-üreg/ek/ vizsgálata során az ÉK-i fal középső részén a frissen lerobbantott kőzet halom felett kb. 4m magasán bejárhattuk az ovális bejárati nyílású üreget. Felette néhány m-el a repedezett falon is megnyílt egy üreg.

4144-04 Rózsabányai-barlang a fedő takaró letakarítása után nyílt meg 1988-ban. Ekkor a kőbányászok kötélén "igen mélyre" állítólag a bányaszint alá lejutottak egy nagy terembe. Azóta hatósági engedéllyel a barlang letermelését elkezdték. A bánya bejárathoz közel a K-i falon látható barlang maradvány képződményekkel dúsan díszített. Egyes cseppő folyások a Máriagyűdi-barlangban tapasztalható elaggott állapotúak. Egy 45°-os dőlésű bejárati nyíláson hozzávetőleg 5 m³ térfogatú terembe jutva az 5 m magas 2 m széles üreg felülete mindenütt borsóköves kalcitos cseppkövel fedett. A kifűrészelt barlang maradvány 6 m-nél magasabb és a bányatalp alá vezető szűk folytatásba dobott kő még további 5 m mélységet jelez. Mangult István közlése szerint a bányászok nagy méretű függő cseppköveket láttak.

Egyéb tevékenység

Társadalmi szervezetekben /Mecsek Egyesület, Természetbarát Szöv. MTESz./ és a Baranya megyei iskolák természetismereti vetélkedőjében vállaltunk szerepet. Az MKBT választmányi ülésein és számos rendezvényén képviseltettük magunkat.

Karácsony előtt Bűdöskút térségében eltűnt gyermek felkutatására riasztottak, melynek során egész éjjel ellenőriztük a szoba jövő barlangokat, míg végül a felszínen találták meg az esős napon fixen eltévedt fiút.

Irodalmi tevékenységről is beszámolhatunk. Így a "Mecsek Híradóban" és a "Földalattiban" jelentek meg írások Kéki Antal és Rónaki László tollából. Ezen kívül tudományos igényvel is megjelentek tanulmányok;

R.L.: A Mecseki Karsztkutató Csoport Jubileumi Évkönyve 1972-1997

A M.E. és a DDNPI kiadványa Pécs 1997 június p.1-43+10 ábra, 3 kép

R.L.: A beremendi barlangok In. Gilbert Csaba szerk. Beremend és környéke Kiadta Beremend nagyközség Önkormányzata. Beremend 1997 szept. 22 p. 22-27

R.L.: A Nyugat-mecseki gránitkibuvások kutatástörténete

= Földtani Közlöny 1997 126/2-3 Bp. p. 313-317

A jelentés kiegészítését szolgáló mellékleteket csatolva azokról rövid kiegészítésként magyarázatokat is adunk.

- 1.sz.melléklet; Az MKCS 1997-ben kutatott objektumai 1:20 000 méretarányu térképen.
- 2.sz. " A Kovácsszénájai-kőfülke
- 3.sz. " A tekeresi barlangok 1:5 000 méretarányu térképen
- 4.sz. " Villány Templomhegy kőfejtő kataszterezett objektumai 1:2 500 méretarányu térképen
- 5.sz. " A 41.Barlangnapok MKCS szemmel / Az MKBT Déldun. Ter.Szervezet " Földalatti " c.lapjába szánt -részben leközölt- irások./
- 6.sz. " A barlangkutatók és a természetbarátok /Baranya m-i Természetbarát Szövetség "Mecsek híradó" c.lapjába szánt -meg nem jelent- irás.
- 7.sz. " A pénzbeli támogatás elszámolása és a számla másolatok /E melléklet csak a sponzori példány tartozéka/

MECSÉKI KARSZTKUTATÓ CSOPORT

Pécs 1998 január

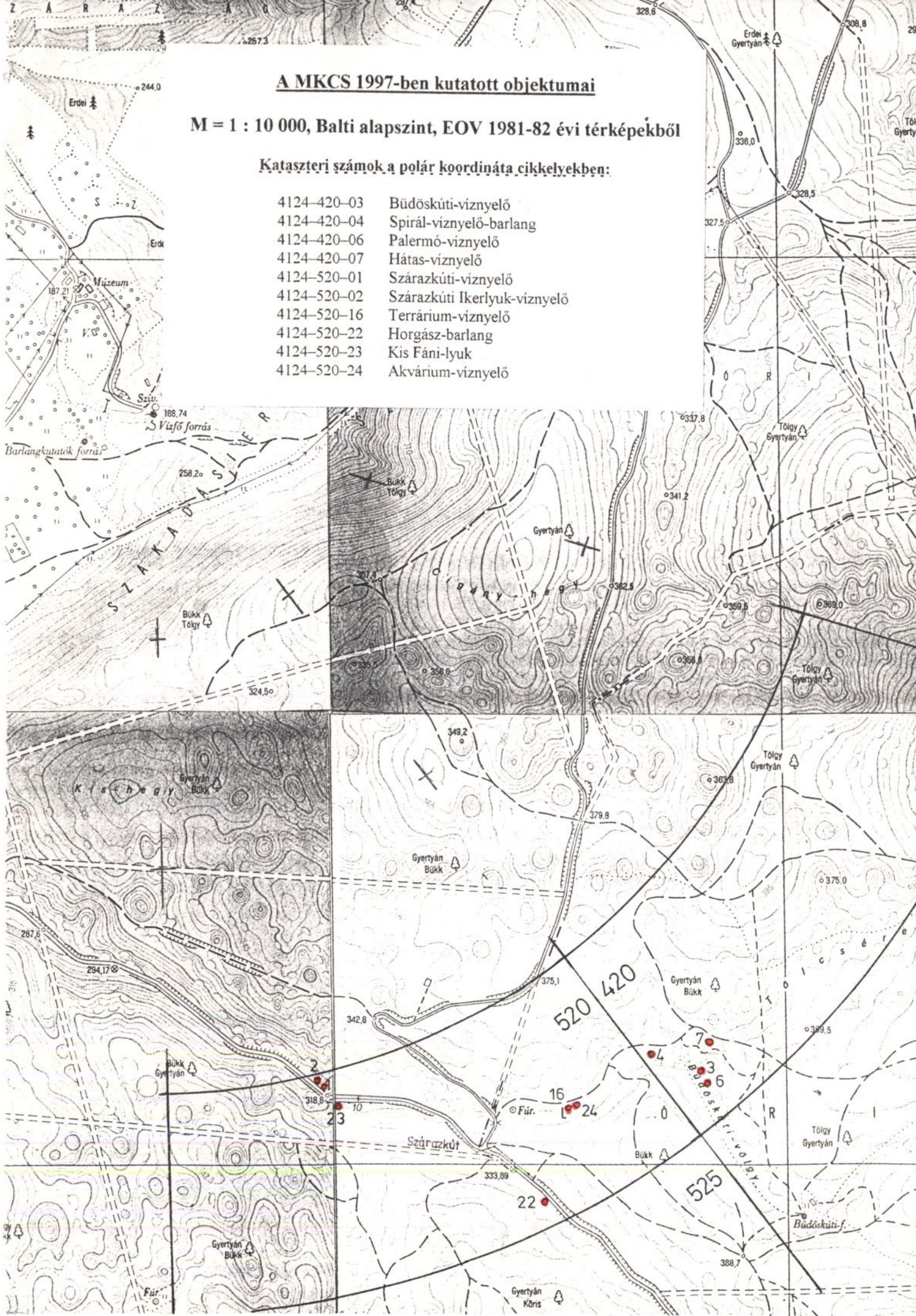
RÓNAKI LÁSZLÓ
TISZTAI ÚT.
HANGONY USA
TEL: 06-71

A MKCS 1997-ben kutatott objektumai

M = 1 : 10 000, Balti alapszint, EOV 1981-82 évi térképekből

Kataszteri számok a polár koordináta cikkelyekben:

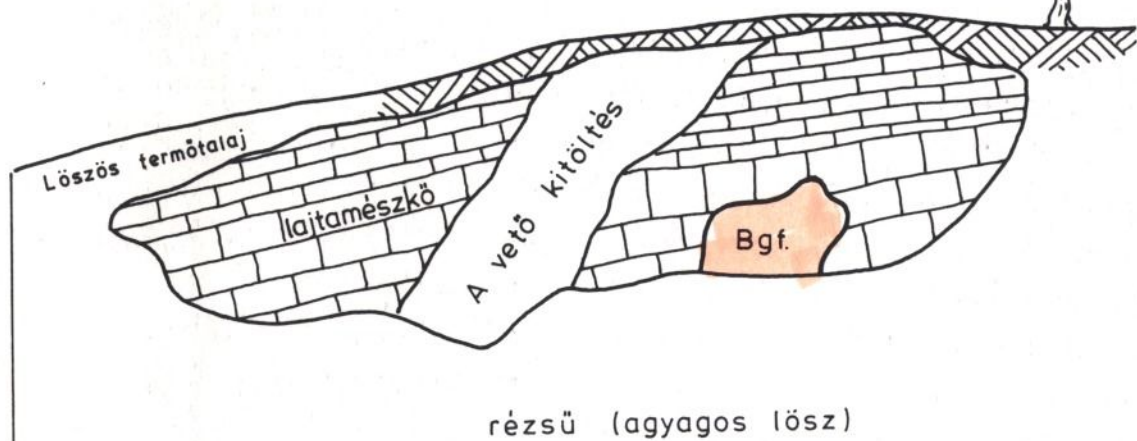
4124-420-03	Büdösküti-víznyelő
4124-420-04	Spirál-víznyelő-barlang
4124-420-06	Palermó-víznyelő
4124-420-07	Hátas-víznyelő
4124-520-01	Szárazkúti-víznyelő
4124-520-02	Szárazkúti Ikerlyuk-víznyelő
4124-520-16	Terrárium-víznyelő
4124-520-22	Horgász-barlang
4124-520-23	Kis Fáni-lyuk
4124-520-24	Akvárium-víznyelő

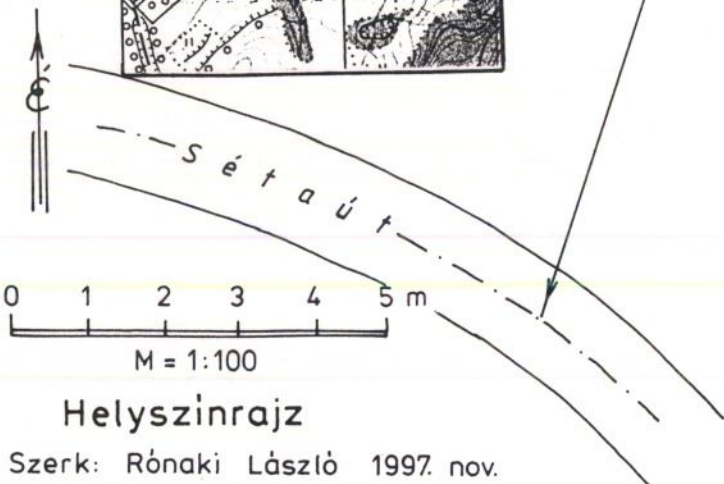
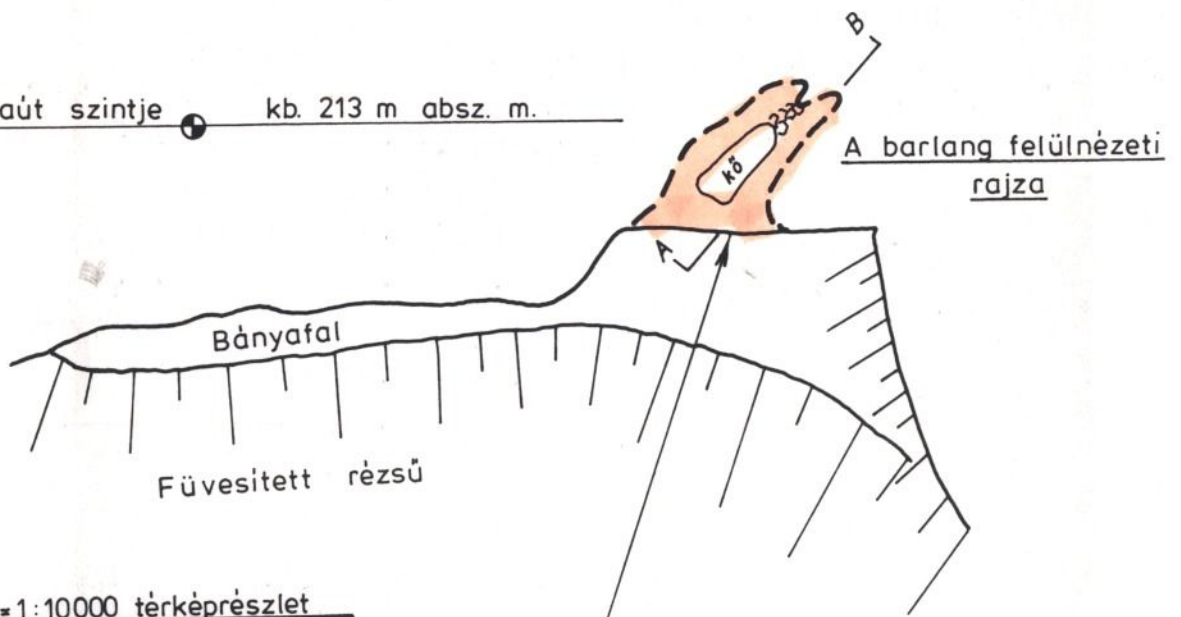
Kőfulke a kovácsszénájai rekultivált kőfejtőben

A Kovácsszénájai-kőfulke kat.sz: 4129-27

A bányafal előlnézeti rajza

A sétaut szintje kb. 213 m absz. m.

AZ MKCS által térképezett

Tekeresi barlangok (1997)

- 4129-14 kat.sz. Füstös-lik (Bolhás bg.)
- 4129-15 kat.sz. Kis Füstös-lik (Köfülke)
- 4129-16 kat.sz. Bányatető, Rókalyuk bg. az előterét képező köfülkével
- 4129-17 kat.sz. Füstös-köfülke és K-re a "Huzatos lyuk"
- 4129-26 kat.sz. Kis Fehér köfülke

Az M=1:10 000-es méretarányú térképrészlet 1:5 000-es nagyítása.

Villány Templomhegy kőfejtő

A MKCS által kataszterezett karsztos objektumok (1997)

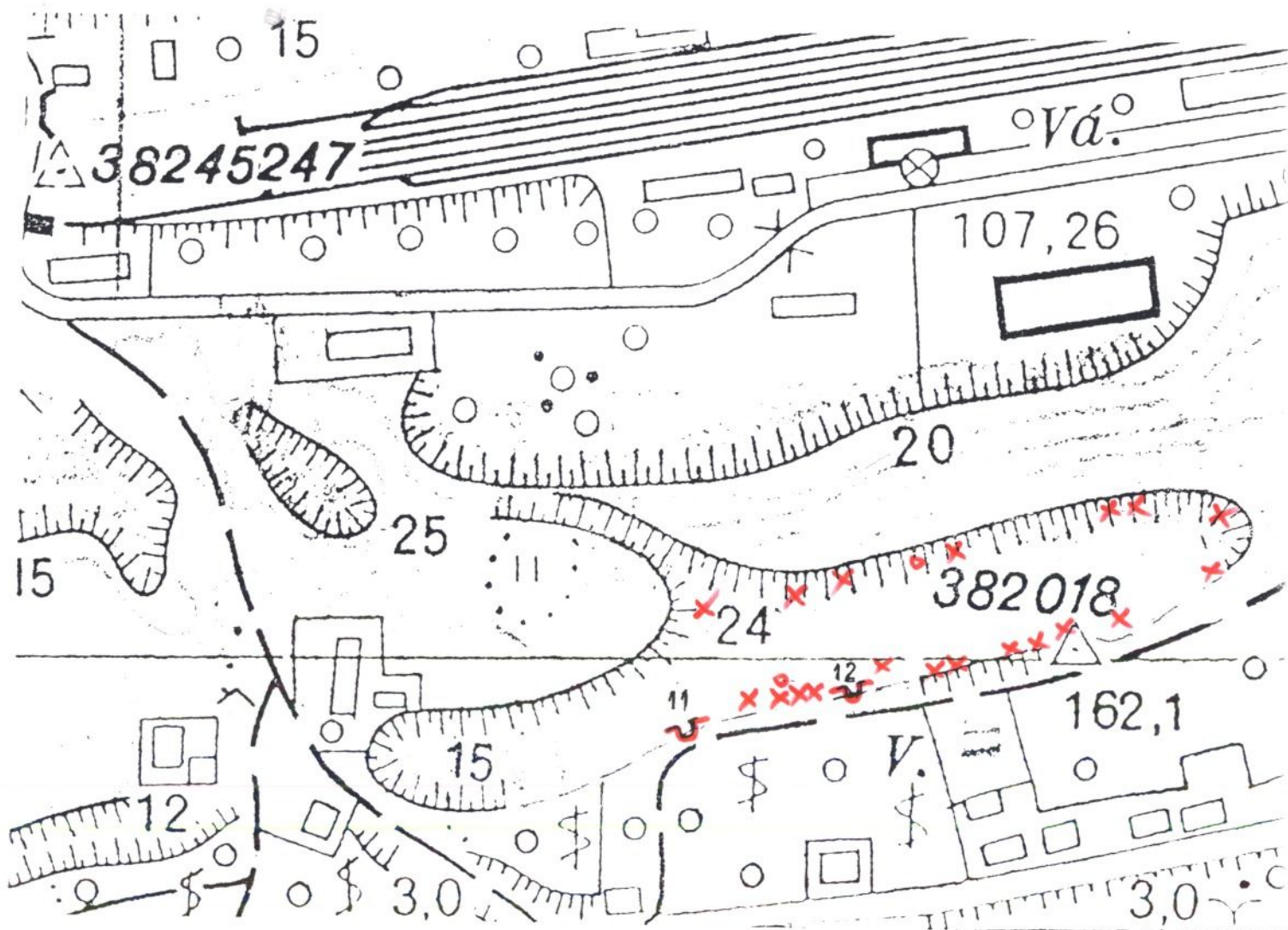
4144-11 kat.sz. Zsomboly

4144-12 kat.sz. Réteglap menti bg.

4144-13 kat.sz. Barlang maradványok

(É-i falon 8 db, a D-i falnál 13 db)

Az M=1:10 000 méretarányú térképrészlet 1:2 500-as nagyítása

A 41. (XLI.) BARLANGNAPOK MKCS SZEMMEL

Már a kezdeti szervezésnél éreztük, hogy valami sántít. Így hiába ajánlottuk, hogy a Pro Natura egyik klub összejövételén részt veszünk, melyen tájékoztatást kaptunk volna az elképzelésekről és talán a barlangvezetési segítségünkön kívül tanácsainkra is számot tartottak volna. A Mecsekben ugyanis ezt megelőzően már két sikeresen lebonyolított barlangnap volt a hátunk mögött (1964; 1976). Nem így történt. Még az MKBT szervezésére és tanácsaira sem tartottak igényt olyannyira, hogy a rendezvényt megelőző elnökségi és választmányi ülésen a fő szervező bejelentett - programba vett - beszámolója is elmaradt távolléte miatt. Ott a nekem feltett kérdésekre sajnos nem tudtam megválaszolni, csak a fő szervező telefonszámával szolgálhattam.

Meghívást kaptunk írásban (tudomásom szerint rajtam kívül Vass Béla is) a rendezvény megnyitójára, melyen megjelentem, de azt nem tudtam, hogy a meghívó nem jogosít a rövid üdvözlő beszédem elmondására és a nyomdából frissen kikerült, de számos személynek dedikált Jubileumi Évkönyvünk átadására.

Meglepett ez a módi, mellyel az MKBT titkárnőjét és vezetőit lekezelve "fogadták". Ez még akkor is furcsán hatott volna, ha nem egy társulati rendezvényről lett volna szó.

A kivilágítatlan füves terepen összegyűlt ünnepi megnyitókat hangerejüktől függően az első sorokban lehetett hallani. Így a nagy közönséget ez nem érdekelte különösen, hiszen néhány üveg sör mellett vidáman társalogtak az elkülönülő csoportok.

Természetesen a barlangászok mint minden ilyen összejöveteleken jól érezték magukat, hisz távoli vidékek régi ismerősei találkozhattak és új ismeretségek kötődtek.

Talán ezen kívül még egy pozitív színfoltot kell kiemelnem.

Dezső József saját - dicséretes - ötletét fáradtságos munkával megvalósította: külön sátorban számos tablón az elmúlt időket fotókkal idézte föl. Itt többen ismerős arcokkal - sőt saját képükkel - is találkoztak.

E tablók további rendezvényekhez felhasználandóan a Földtani Szolgálat adattárából kivehetők.

Rónaki László
csoportvezető

* * *

Felkértek, hogy írjam le a barlangnapokon átélt eseményeket.

Nos. Ezeket az élményeket nem szívesen, tényleg csak felkérésre írom le.

Csoportunk segítőként vett részt a lebonyolításban; a Spirál barlang bemutatását vállaltuk. A többről (az egyéb programokat illetően) nem tudok mit mondani, mert nem voltunk ott, hisz a közülünk megjelent teljes létszámmal azon serénykedtünk, hogy a nálunk túrázó táborlakók a lehető legjobban érezzék magukat. Így csak a találkozó ezen részéről tudok beszámolni.

Kértük a megbeszél (és elfogadott) okok miatt, hogy csak maximált és előzetesen regisztrált látogató vehessen részt túráinkon. A megállapodás szerint pénteken 2x5 fő, szombaton 5x5 fő vasárnap 2x5 főt tudunk fogadni, és bemutatni nekik a barlangot. Ez összesen 45 barlangász, mely a tábor lakóinak csak kicsiny töredéke.

Sajnos a 45 főből is csak 12 barlangász jutott le a Spirálba, de nem a mi hibánkból. Ugyanis pénteken nem volt kulcsunk a barlanghoz, mert akinek átadtam (maximális bizalommal, és pozitív gesztusi szándékkal), egyszerűen otthon felejtette, jöllehet, ő volt a fő szervező. Oké, ilyen velem is előfordulhat, de így sajnos tíz résztvevő elesett a barlang megtekintésének lehetőségétől.

Szombaton reggel 9 órában állapotunk meg a túrák kezdetéről. Furcsállottam, hogy nem kapunk regisztrációs névsort, mert így fogalmunk se volt, kik és mikor jönnek a barlanghoz.

Mégis bíztam a szervezőkben. Pedig volt miatta kavarodás:

Az első túra tehát 9 órakor indult volna, 5 fővel. Ezzel szemben kilenckor csak ketten jelentek meg. Mivel ők se tudták, hogy kik jönnek még, vártunk. 11 órakor mégis csak ketten (plusz a vezető) indultak a túrára. Szerencsére a második csoport később érkezett, így nem kellett várniuk az indulásra. Ők a megbeszélteknek megfelelően öten voltak. Az Alba Regiától.

(Itt kell megemlítenem, hogy a legfegyelmesebb, leggördülékenyebb túra volt, olyan, mint amilyenre mi gondoltunk.) A harmadik csoport már csak négy főből állt, de mint kiderült utólag volt közöttük az ötödik csoporthoz tartozó is. A negyedik csoportból is csak két fő jelent meg. Miután a harmadik kijött a barlangból már nem akartuk az időt húzni, így ők is csak ketten indultak le. Az ötödik csoport, 21 óráig nem érkezett meg, így visszaindultunk a táborba éhesen, a beígért (és kifizetett) vacsora reményében. Csalódtunk. Az eszünkbe sem jutott, hogy ránk nem gondolt senki. Rosszul esett, mert fizettünk, hogy segíthessünk, és cserébe csak sátorhelyet kaptunk.

Lehet hogy furcsa, de a mi elvünk szerint: a fizető vendégeknek mindent, a segítőknek köszönetet.

Mi fizető vendégként segítettünk, de úgyszólván semmit sem kaptunk.

Vasárnapra se adtak a szervezők tájékoztatást, hogy kik és mikor jönnek.

Mivel a csoportunknak este a Büdöskúti-réten kezdődött a kutatótábora, már reggel, indulás előtt táborbontást végeztünk, így már a sátrakkal együtt tudtunk indulni a barlanghoz. Itt volt egy kis időcsúszás, emiatt az első csoport már előttünk ért ki a Spirálhoz. Ők úgy döntöttek nem várnak, inkább elmentek másik barlangba. Később találkoztunk velük és elnézést kértünk, egyúttal meghívtuk őket egy későbbi időpontra a Mecsekbe. A második csoportra 14³⁰-ig vártunk mindhiába. Főztünk, megebédeltünk, majd felköltöztünk a rétre.

Következtetéseket nem akarok levonni a történetekről. Velünk sajnos ez történt...

A kölcsönadott kötelünket azóta sem kaptuk vissza, noha október közepét írjuk.

Kéki Antal
kutatásvezető

A barlangkutatók és a természetbarátok

A cím végül is az "és a" elhagyásával kifejezőbb, de mint az írásunk végén kiderül néha ez egyesek számára nem azonos fogalmat takar, így hagyjuk meg nekik az elválasztást.

Júniusban Abaligeten és környékén országos találkozón (41. Barlangnap) ismerkedtek közel 300-an a Mecsek barlangjaival. Ez alkalomra a Mecseki Karsztkutató Csoport 25 éves tevékenységéről egy Jubileumi Évkönyv jelent meg a Mecsek Egyesület és a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság kiadásában. Ezt mindenkinek ajánljuk, akik valamennyire is érdeklődnek a karszt sajátos helyi megjelenése és kutatása iránt. A kiadványban ugyanis 250 év eredményeiről adtunk szakterületenkénti bontásban áttekintést. Mindezek koronája a Millecentenárium évében történt - sokak számára már ismert - jelentős barlang feltárás a Spirál-víznyelőből.

Köztudott, hogy újabban a Mecsek Egyesületben működő MKCs tevékenységét 1989-ig a MÉV támogatta, majd ezután a kutatók saját zsebéből kellett minden költséget kiegyenlíteni. Persze a Természetbarát Bizottság (Szövetség) barlangász szakbizottsága révén szervezett nyílt és igény szerint szűkebb csoportokkal - esetenként általános iskolák kívánságára - vezetett túrákon a Szövetség 1-1 zseblámpa elem megvásárlásával nyújtott segítséget a vezető költségeinek csökkentésére. (Összesen 6 db elem 1989 óta). Az Évkönyv csak "szponzorok" révén volt kivitelezhető. Köztük köszönet illeti a DÉDÁSz Elektromos Sportkörét; mint a természetjárók egyetlenét az anyagi támogatásért.

Örömmel kell beszámolni egy ígéretes szponzor ez évtől indított pályázható jelentős támogatásáról. Ugyanis a Mecsek Egyesület Barlangkutató Bizottságának három barlangkutató csoportját (köztük a MKCs-t) a VERTIKOR RT. anyagilag támogatja. Ezzel jelentős összeget vesz le a kutatók eddigi kényeszerű költségeiből.

A barlangkutatás erkölcsi és morális támogatását a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség részéről név szerint: Baronek Jenő, Kiss Lajos, Navratil Géza, Molnár István, Kremling Lajos, Futó László és Futó József, valamint még néhány lelkes tagtól kaptuk, amit a barlangosok nevében hálás köszönettel nyugtáztunk.

Ugyanígy messzemenő támogatást kapott az MKCs az erdészet vezetőitől, de Baronek J. elnök közbenjárására a rendőrség, a honvédség és a Baranya Megyei Polgárvédelem részéről is.

Ennyi szép és szívet melengető jószándék után nem szabad feledni az árnyékos oldalt sem, különösen ha az a saját berkeinken belül még kijavításra szorul.

Kutatási területünk hatósági engedéllyel Büdös-kút, Száraz-kút térségén van. Így kézenfekvő a büdös-kúti "Spartacus kulcsosház" célszerű igénybevételenek lehetősége, (anyag elhelyezés és

táborok alkalmával szállás, sátorozási problémák) különös tekintettel a higiéniai és vízbeszerzési gondokra. Vagyis ha a szövetségünkhöz tartozó Spartacus SE magáénak érezné a kutatóink által a Mecsek természetjárást és barlangfeltárást segítő programját, akkor két személy miatt nem kellene elmarasztaló szavakkal említeni őket.

Lássuk hát mi az ami nekünk - a természetszerető elkötelezetteknek - nem tetszik.

Már második alkalommal rendeztünk egy hetes kutatótábort, azonos problémákkal igénybe véve a Büdös-kúti - kulcsosházat.

Itt most terjedelmi korlátok miatt csak az utóbbi esetet ismertetjük a részletek elhagyásával, amik legalább olyan tuskék, mint a lényeg.

A házat azután kértük, hogy az vendég nélkül volt a június 22-26 időszakra. Mivel csoportunk sátoros elhelyezéssel tervezte a kutatótábort, így csak a csomagok elhelyezését és esetleges vendégek hálósákos szálláshelyét kívántuk biztosítani.

A ház kezelői (jelenleg Márcz Károly, korábban Lafferton Henrik) kauciót kértek - mintha ismeretlen távoli vendégek lennének. Ez kimondottan sértésnek számított mindannyiunk szemében.

Kikötötték, hogy a hét végére érkező vendégek miatt pénteken a sátrakkal is költözzünk el a Büdös-kúti rétről. (Ez az esős idő ellenére is természetesen megtörtént.) A fizetéskor kiderült, hogy - jöllehet 1 személy csupán 2 éjszakát töltött el hálósákban a házban - 3000,- Ft-ot számítottak a 4 sátorhely és a forrás használat, stb. miatt. (A stb.= klozet és más semmi!) Végül - miután mi is "tagok" vagyunk - és felháborodásunknak adtunk hangot a szokásos kedvezményen felül méltányosan csak 1540,- Ft-ot kellett fizetnünk.

Ennyit a Baranya Megyei Természetbarát Szövetség egyik sportkörének (Spartacus) társszervezeteket támogató tevékenységéről.

Természetesen ezek után messze elkerüljük a fenti baráti "természet barát"-okat és a terület gazdájához az Erdészethez fogunk fordulni írásos kérelemmel - hivatkozva a fentiekre -, hogy engedélyezzék a díjmentes sátorozást és a forrás használatát

Rónaki László